

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 24 września 2013 roku, skierowanym przeciwko M. S. (1), J. P., E. P., J. B., M. Ł. (1) i H. P., (...) Bank (...) S.A. w W. , wniosła o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i zasądzenie od pozwanych kwoty 12.318.860,19 zł. w tym: 12.000.000 zł niespłaconego kapitału, 318.338,63 zł odsetek naliczonych do dnia 6 sierpnia 2013r., 521,56 zł kosztów oraz dalszych należnych odsetek od dnia 7 sierpnia 2013r. do dnia całkowitej spłaty należności głównej naliczonych od należności głównej w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, aktualna wysokość stopy, wg której naliczane są odsetki, wynosi 16,00 % w stosunku rocznym z zastrzeżeniem pozwanych:

a/ M. S. (1), zamieszkałemu ul. (...) (...)-(...) K., prawa do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności do nieruchomości położonych w K., dla których Sąd Rejonowy w Pabianicach Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgi wieczyste KW (...) i KW (...), w zakresie wpisanej na rzecz powoda hipoteki umownej kaucyjnej łącznej w kwocie 15.000.000 zł , stosownie do art. 319 k.p.c.;

b/ J. P., zamieszkałemu (...) (...)-(...) Z., prawa do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności do nieruchomości położonych w miejscowości S., dla których Sąd Rejonowy w Elku, Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgi wieczyste KW (...) i KW (...) w zakresie wpisanej na rzecz powoda hipoteki umownej kaucyjnej łącznej w kwocie 15.000.000 zł ,

c/ E. P., zamieszkałej (...) (...)-(...) Z., prawa do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności do nieruchomości położonych w miejscowości S., dla których Sąd Rejonowy w Elku Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgi wieczyste KW (...) i KW (...), w zakresie wpisanej na rzecz powoda hipoteki umownej kaucyjnej łącznej w kwocie 15.000.000,

d/ J. B., zamieszkałej ul. (...), (...) (...)-(...) B. prawa do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności do nieruchomości położonej w K., dla której Sąd Rejonowy w Pabianicach Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW (...), w zakresie wpisanej na rzecz powoda hipoteki umownej kaucyjnej łącznej w kwocie 15.000.000 zł.,

e/ M. Ł. (1), zamieszkałemu (...) (...) (...)-(...) P. prawa do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności do nieruchomości położonej w R., dla której Sąd Rejonowy w Pabianicach Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW (...), w zakresie wpisanej na rzecz powoda hipoteki umownej kaucyjnej łącznej w kwocie: 15.000.000 zł,

f/ H. P., zamieszkałej ul. (...) (...) (...)-(...) B. prawa do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności do nieruchomości położonej w K., dla której Sąd Rejonowy w Pabianicach Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW (...), w zakresie wpisanej na rzecz powoda hipoteki umownej kaucyjnej łącznej w kwocie: 15.000.000 zł .

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że udzielił kredytu (...) Spółce z o.o. z siedzibą w K. w wysokości 12.000.000 zł. Jako zabezpieczenie spłaty tegoż kredytu została ustanowiona hipoteka umowna kaucyjna łączna w kwocie 15.000.000 zł na nieruchomościach stanowiących własność pozwanych , a opisanych wyżej. Z powodu nie uregulowania należności przez spółkę, powód wezwał pozwanych do zapłaty długu, lecz bezskutecznie. Warunkiem skutecznego dochodzenia zaspokojenia z nieruchomości obciążonej hipoteką jest uzyskania przez wierzyciela tytułu wykonawczego przeciwko dłużnikom hipotecznym.

(pozew k- 2-4)

Nakazem zapłaty z dnia 23 października 2013 roku, wydanym w postępowaniu nakazowym, w sprawie II Nc 272/13 Sąd Okręgowy w Łodzi orzekł, że pozwani M. S. (1), J. P., E. P., J. B., M. Ł. (1), H. P. powinni mają zapłacić powodowi (...) Bankowi (...) S.A w W. kwotę wierzytelności wynoszącej wg stanu na dzień 6 sierpnia 2013r. 12.318.860,19 zł wraz z dalszymi należnymi odsetkami od dnia 7 sierpnia 2013r. do dnia całkowitej spłaty należności głównej naliczonych od należności głównej w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym oraz kwotę 32.731 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 7.251 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego

z zastrzeżeniem pozwanych:

a/ M. S. (1), zamieszkałemu ul. (...) (...)-(...) K., prawa do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności do nieruchomości położonych w K., dla których Sąd Rejonowy w Pabianicach Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgi wieczyste KW (...) i KW (...), w zakresie wpisanej na rzecz powoda hipoteki umownej kaucyjnej łącznej w kwocie 15.000.000 zł /piętnaście milionów złotych/, stosownie do art. 319 k.p.c.;

b/ J. P., zamieszkałemu (...),(...)-(...) Z., prawa do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności do nieruchomości położonych w miejscowości S., dla których Sąd Rejonowy w Ełku, Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgi wieczyste KW (...) i KW (...) w zakresie wpisanej na rzecz powoda hipoteki umownej kaucyjnej łącznej w kwocie 15.000.000 zł /piętnaście milionów złotych/, stosownie do art. 319 k.p.c.,

c/ E. P., zamieszkałej (...),(...)-(...) Z., prawa do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności do nieruchomości położonych w miejscowości S., dla których Sąd Rejonowy w Ełku Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgi wieczyste KW (...) i KW (...), w zakresie wpisanej na rzecz powoda hipoteki umownej kaucyjnej łącznej w kwocie: 15.000.000 zł /piętnaście milionów złotych/, stosownie do art. 319 k.p.c.,

d/ J. B., zamieszkałej ul. (...), (...)-(...) B. prawa do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności do nieruchomości położonej w K., dla której Sąd Rejonowy w Pabianicach Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW (...), w zakresie wpisanej na rzecz powoda hipoteki umownej kaucyjnej łącznej w kwocie 15.000.000 zł /piętnaście milionów złotych /, stosownie do art. 319 k.p.c.,

e/ M. Ł. (1), zamieszkałemu ul. (...), (...)-(...) P. prawa do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności do nieruchomości położonej w R., dla której Sąd Rejonowy w Pabianicach Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW (...), w zakresie wpisanej na rzecz powoda hipoteki umownej kaucyjnej łącznej w kwocie: 15.000.000 zł / piętnaście milionów złotych/, stosownie do art. 319 k.p.c.,

f/ H. P., zamieszkałej ul. (...) (...)-(...) B. prawa do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności do nieruchomości położonej w K., dla której Sąd Rejonowy w Pabianicach Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW (...), w zakresie wpisanej na rzecz powoda hipoteki umownej kaucyjnej łącznej w kwocie: 15.000.000 zł /piętnaście milionów złotych /, stosownie do art. 319 k.p.c.

(nakaz k-121-122)

Od powyższego nakazu skutecznie zarzuty wnieśli M. Ł. (1), H. P., M. S. (1) i E. P.. Wobec pozostałych pozwanych nakaz jest prawomocny.

Wszyscy pozwani, którzy wnieśli zarzuty nie uznali powództwa i wnieśli o uchylenie nakazu i oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu. Podnieśli, iż głównym dowodem na wysokość długu jest wyciąg z ksiąg bankowych, a innych dowodów bank nie przedstawił, zatem nie udowodnił wysokości długu. Wedle wiedzy pozwanych, zaciągniętej u spółki (...), stan zadłużenia jest inny. Ponadto dodali, że przed podpisaniem oświadczenia o ustanowieniu hipoteki z dnia 8 lutego 2011r nie byli informowani o treści aneksu nr 3 do umowy, który znacząco zmienia warunki kredytu i gdyby o tym aneksie wiedzieli, nie zgodzili by się na ustanowienie hipoteki. Zatem składając oświadczenia o obciążeniu

nieruchomości hipoteką działali oni pod wpływem błędu. Wszyscy pozwani złożyli oświadczenia o uchyleniu się od skutków złożonego oświadczenia woli pod wpływem błędu.

(zarzuty m. Ł. k-136-138 , oświadczenie k-139, zarzuty E. P. k- 142-145, oświadczenie k- 146, zarzuty H. P. k- 156-158 i oświadczenie k- 159, zarzuty M. S. (1) k- 160-162 i oświadczenie k-163)

W odpowiedzi na zarzuty z dnia 27 kwietnia 2014 roku powód podniósł, iż dochodzi należności od dłużników rzeczowych na podstawie dokumentu urzędowego jakim jest odpis księgi wieczystej. Natomiast pozwani nie wykazali aby wysokość zadłużenia była inna niż wynikająca z wyciągu z ksiąg bankowych. Ponadto nieskuteczne są oświadczenia o uchyleniu się od skutków oświadczenia woli, gdyż zostały złożone po upływie 2 lat od złożenia tego oświadczenia. Nie jest także prawdą, że pozwani nie wiedzieli o aneksie podwyższającym kwotę zobowiązania, skoro w samym oświadczeniu z dnia 8 listopada 2011 roku jest odwołanie do podwyższenia kwoty kredytu.

(odpowiedź na zarzuty k- 440-461)

Na wniosek powoda z dnia 13 marca 2014 roku , postanowieniem z dnia 22 kwietnia 2014 roku Sąd wezwał do udziału w sprawie, w charakterze pozwanego , na podstawie art. 194 § 3 k.p.c. S. P.. Natomiast postanowieniem z dnia 3 listopada 2015 roku Sąd uchylił to postanowienie i umorzył postępowanie wobec S. P..

(wniosek k-269, postanowienie k-295 i 591)

W toku dalszego postępowania stanowiska stron nie uległy zmianie.

Jedynie pełnomocnik powoda na rozprawie w dniu 30 listopada 2016 roku sprecyzował roszczenie odsetkowe w związku ze zmianą przepisów i wniósł o zasądzenie od 1 stycznia 2016 roku odsetek w wysokości czterokrotności kredytu lombardowego NBP, nie większych niż maksymalne odsetki ustawowe za opóźnienie oraz o zasądzenie należności in solidum, zaś kosztów procesu solidarnie.

(protokół rozprawy k- 799 i 801)

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Umową z dnia 16 września 2008 roku Bank (...) SA w W. udzielił (...) Spółce z o.o. z siedzibą w K. kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego w kwocie 9.500.000 zł. Jako zabezpieczenie spłaty ustanowiono między innymi hipotekę kaucyjną łączna do wysokości 9.500.000 zł. na nieruchomości stanowiącej własność spółki, a położonej w K. ul. (...) – kw (...) oraz hipotekę kaucyjną łączną do wysokości 9.500.000 zł. na nieruchomościach stanowiących własność:

- J. P. i E. P. – KW (...) i (...),

- H. P. KW (...),

- M. S. (1) KW (...)

(umowa kredytu k-6-120)

Umowa była kilkakrotnie aneksowana. Aneksem nr (...)z dnia 8 lutego 2011 roku został ,podwyższony limit kredytowy do kwoty 12.000.000 zł. Jako zabezpieczenie ustanowiono między innymi hipotekę kaucyjną łączną w wysokości 15.000.000 zł na nieruchomościach:

- należących do spółki (...), wpisanych do KW nr (...) i (...),

- należących do J. P. i E. P. wpisanych do KW (...) i (...),

- należącej do H. P. , wpisanej do KW (...),
- należącej do M. S. (1), wpisanej do KW (...),
- należącej do M. Ł. (1), wpisanej do KW (...)

(aneks do umowy k-16-23)

W dniu 8 lutego 2011 roku H. P. i M. S. (1) złożyli oświadczenia , w których każdy z osobna, oświadczyli że na podstawie art. 95 ust.4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku prawo bankowe podwyższają hipotekę kaucyjną łączną ustanowioną na ich nieruchomościach , zaś M. Ł. (1) , że ustanawia taką hipotekę - do wysokości 15.000.000 zł na zabezpieczenie kredytu udzielonego Spółce (...) z dnia 16.09.2008 roku ze zmianami w kwocie limitu kredytowego w wysokości 12.000.000 zł.

(oświadczenia k-36,38,39)

W dniu 15 września 2011 roku E. P. również złożyła oświadczenie o zmianie treści hipoteki w zakresie podwyższenia limitu (...) spółki (...) do kwoty 12.000.000 zł i wysokości wpisu hipoteki umownej kaucyjnej łącznej do kwoty 15.000.000 zł.

(oświadczenie k- 621)

W księgach wieczystych o numerze KW (...) i (...) wpis hipoteki został dokonany w dniu 16 października 2008 roku, a zmieniony do kwoty 15.000.000 zł w dniu 23 listopada 2011.

(odpis zupełny kw (...))

W księdze wieczystej o numerze KW (...) wpis hipoteki został dokonany w dniu 11 grudnia 2008 roku, a zmieniony do kwoty 15.000.000 zł w dniu 3 września 2011 roku.

(odpis zupełny k- 55-58)

W księdze wieczystej o numerze KW (...), wpis hipoteki został dokonany w dniu 11 grudnia 2008 roku, a zmieniony do kwoty 15.000.000 zł w dniu 1 marca 2011 roku.

(odpis zupełny kw k-64-67)

W księdze wieczystej o numerze KW (...), wpis hipoteki do kwoty 15.000.000 zł nastąpił w dniu 12 kwietnia 2011 roku.

(odpis zupełny k- 68-70)

W księdze wieczystej o numerze KW (...) wpis hipoteki został dokonany w dniu 9 lutego 2011 roku .

(odpis zupełny kw k- 44-47)

W dniu 6 sierpnia 2013 roku Bank wystosował do wszystkich pozwanych pismo, w którym poinformował o wysokości długu , który na ten dzień wynosił 12.318.860,19 zł. i wezwał do zapłaty należności .

(pismo k-71, potwierdzenie odbioru k- 72-73, pismo k-81, potwierdzenie odbioru k-82v, pismo k-83, potwierdzenie odbioru k-84v, pismo k-85, potwierdzenie odbioru k-87)

W dniu 10 września 2013 roku Bank sporządził wyciąg z ksiąg bankowych o numerze (...), w którym wskazał, iż wymagalne zadłużenie wobec (...) Spółki z o.o. z siedzibą w K. z tytułu umowy kredytu z dnia 16 września 2008 roku z aneksami wynosi według stanu na dzień 10 września 2013 roku 12.503.574,19 zł. Na kwotę tę składają się 12.000.000 zł należności głównej oraz 502.448,21 zł z tytułu odsetek i 1.125,98 koszty. W wyciągu wskazano, iż od

dnia 11 września 2013 roku aż do całkowitej spłaty kredytu naliczane będą dalsze odsetki w wysokości czterokrotności kredytu lombardowego NBP.

(wyciąg k- 77)

W dniach 7 , 8 i 12 listopada 2013 roku odpowiednio pozwani M. Ł. (1), M. S. (1), E. P. i H. P. złożyli do Banku oświadczenia, w których uchylili się od skutków prawnych składanych przez siebie oświadczeń z dnia 8 lutego 2011 roku o ustanowieniu i podwyższeniu kwoty hipoteki. Wszyscy składający oświadczenie powołali się na błąd polegający na tym, że w dacie składania tychże oświadczeń nie wiedzieli, że Spółka (...) zalegała z zapłatą kredytu oraz nie zostali poinformowani jaka jest wysokość zadłużenia.

(oświadczenia k-139, 146,159, 163)

Wobec (...) Spółki z o.o. w 2013 roku została ogłoszona upadłość.

(niesporne)

H. P. prowadziła księgowość w Spółce (...) oraz przyjaźniła się z panią prezes spółki, dlatego zgodziła się ustanowić hipotekę. Nieruchomość należąca do tej pozwanej jest to niezbudowana działka, na które nic się nie dzieje.

(zeznania H. P. k- 799v 00:04:56)

M. Ł. (1) był związany ze Spółką (...) od 2006 roku, był podwykonawcą. Po uzyskaniu kredytu przez spółkę pozwany miał zlecone generalne wykonawstwo wybudowania chłodni na warzywa i owoce. Często kontaktował się z powodowym Bankiem. Zabezpieczona działka to działka rolna z siedliskiem.

(zeznania M. Ł. k- 800 00:16:35 – 00:26:14)

M. S. (1) przez pewien czas był prezesem Spółki Wilec. W prowadzenie tej spółki był zaangażowany jego brat Ł. S.. Ten powód miał nieruchomość w sąsiedztwie z działką, na której Wilec prowadziła działalność oraz współpracował ze spółką.

(zeznania M. S. k- 800v 00:31:02)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o załączone do akt dokumenty, których autentyczność nie budzi wątpliwości i nie była przez pozwanych kwestionowana. Sąd przesłuchał także pozwanych , poza E. P., która bez usprawiedliwienia nie stawiała się na rozprawę wyznaczoną w tym celu. Dlatego też, na podstawie art. 302 kpc Sąd dowód z jej przesłuchania pominął.

Sąd nie dał wiary pozwany jakoby nie znali sytuacji finansowej spółki w dacie ustanawiania hipoteki (M. Ł. (1)) oraz podwyższenia kwoty zabezpieczenia (pozostali pozwani) . Jest to niewiarygodne zważywszy, że każdy z pozwanych pełnił w spółce (...) jakieś funkcje lub był z nią związany. Pani H. P. jako księgowa spółki doskonale znała jej sytuację. Pozwany M. S. (1) nie tylko przez pewien czas był we władzach spółki, ale Spółka ta była prowadzona przez jego rodzonego brata. Wreszcie też M. Ł. (1), który był mocno zaangażowany w sprawy spółki i właśnie w sprawie tego , spornego kredytu , sam przyznał, że z Bankiem kontaktował się bardzo często. Zatem składając oświadczenia w dniu 8 lutego 2011 roku pozwani wiedzieli o podwyższeniu limitu kredytowego (oświadczenia bowiem wprost do tego podwyższenia odwołują się). Jest zatem niewiarygodnym, że nie znali sytuacji finansowej spółki i rzekomo ufni w słowa prezesa, obciążyli swoje nieruchomości ogromnym zobowiązaniem, nie interesując się sytuacją spółki i w jakim celu limit zabezpieczenia jest podnoszony.

Sąd pominął, zgłoszony na ostatniej rozprawie , wniosek pozwanego M. Ł. (1) o przesłuchanie prezesa spółki pani P. i współników jako zgłoszony z rażącym opóźnieniem i zmierzający do przedłużenia postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jest uzasadnione zarówno co do zasady, jak i wysokości.

W przedmiotowej sprawie strona pozwana kwestionowała powództwo wskazując, że jedynym dowodem służącym wykazaniu prawidłowości stanowiska powoda jest dokument prywatny w postaci wyciągu z ksiąg bankowych i nie dowodzi on zakresu odpowiedzialności pozwanej.

Na wstępie należy podnieść, że wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 marca 2011r., w sprawie P 7/09 (OTK-A 2011/2/12), przepis art. 95 ust 1. ustawy prawo bankowe (tj. z dnia 13 stycznia 2015 r. Dz.U. z 2015 r. poz. 128) został uznany za niekonstytucyjny w zakresie, w jakim nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych banku w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, co znalazło następnie wyraz w nowelizacji tego przepisu poprzez dodanie do art. 95 ust. 1a o treści: „moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym” ustawą z dnia 19 kwietnia 2013r. o zmianie ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 613), która weszła w życie w dniu 20 lipca 2013r.

Podkreślenia wymaga, że nawet abstrahując od oceny możliwości potraktowania dokumentu przedłożonego przez powoda (wyciągu) jako dokumentu urzędowego, to nie ulega wątpliwości, że powołany dokument spełnia wymogi co najmniej dokumentu prywatnego. Powyższe nie może budzić wątpliwości, zawiera on bowiem oznaczenie graficzne banku, treść określonego oświadczenia wiedzy, wynikającej z ksiąg bankowych, i jest podpisany przez wyraźnie określone dwie osoby fizyczne – pracowników powodowego Banku, którzy nadto zostali prawidłowo - do dokonania tej czynności - umocowani (powód załączył odpowiednie pełnomocnictwa). Przedmiotowy dokument prywatny potwierdzał sporne zadłużenia. Do pozwu została także zawarta umowa kredytu i aneksy do niej. Co istotne przedłożono także oświadczenia o ustanowieniu hipotek, podwyższeniu kwoty hipoteki i wreszcie, co najistotniejsze odpisy ksiąg wieczystych z wpisanymi hipotekami na rzecz powoda. Na mocy art.485 §3 k.p.c taki dokument stanowi podstawę do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym.

Z kolei strona pozwana nie zdołała skutecznie zakwestionować przedłożonych dokumentów , nie podważyła ani wiarygodności, ani jego rzetelności. Nie wykazała bowiem, że Spółka (...) spłaciła zaciągnięty kredyt w całości bądź w części, zarówno w odniesieniu do kapitału, jak i do odsetek, względnie że ustalone przez Bank zadłużenie jest niezgodne z rzeczywistym stanem rzeczy. Pozwani nie podjęli w tym zakresie w istocie żadnej inicjatywy dowodowej poza własnymi twierdzeniami negującymi obowiązek spłaty rzezonego zadłużenia, co wobec treści powołanego wyciągu z ksiąg bankowych nie mogło odnieść zamierzonego przez pozwaną skutku.

Podkreślenia bowiem wymaga, że procesem cywilnym rządzi zasada kontrydiktoryjności oraz zasada rozkładu ciężaru dowodu (art. 6 k.c. w zw. z art. 230 k.p.c. i 217 k.p.c.), w myśl której to na stronie, która z określonych okoliczności wywodzi skutki prawne, spoczywa ciężar ich dowodu. Tymczasem pozwani próbując podważyć powołane przez powodowy Bank dowody (wyciąg ksiąg bankowych) nie zdołali w tym zakresie zaoferować żadnych konkretnych środków dowodowych (podobne stanowisko zaprezentował SA w Łodzi w wyroku z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie o sygn. akt I Aca 290/13).

Pozwani nie kwestionowali natomiast faktu udzielenia zabezpieczenia oraz jego podwyższenia, jedynie chcąc uchylić się od jego skutków złożyli stosowne oświadczenia, powołując się na błąd.

Stosownie do treści przepis art. 84 kc dla uznania błędu za doniosły w znaczeniu prawnym: musi to być błąd co do treści czynności prawnej – gdy jest z nią ściśle powiązany, tj. wiąże się z którymkolwiek elementem składającym się na jej treść. Czynnością prawną jest stan faktyczny, w skład którego wchodzi co najmniej jedno oświadczenie woli, stanowiące uzewnętrznioną decyzję podmiotu prawa cywilnego o woli wywołania określonych skutków cywilnoprawnych, z którym to stanem ustawa wiąże skutki wyrażone w tym oświadczeniu, a także skutki prawne oświadczeniem nie objęte, ale wynikające z ustawy, zasad współżycia społecznego lub ustalonych zwyczajów. Czynnością prawną jest zdarzenie prawne, które polega na świadomym zachowaniu się osoby fizycznej czy organu

osoby prawnej, w którym przejawia się dążenie do osiągnięcia określonych skutków cywilnoprawnych. Na treść czynności prawnej składa się więc oświadczenie czy oświadczenia woli, a w przypadku niektórych czynności także pewne inne elementy w pełni zrekonstruowane na podstawie odpowiednich reguł interpretacyjnych. Błąd prawnie doniosły może więc dotyczyć na przykład właściwości przedmiotu czynności prawnej, treści zachowań określonych w czynności prawnej czy oceny, czy jest to w ogóle czynność prawna oraz jakiego rodzaju. Błąd musi być to błąd istotny – oznacza to że można powoływać się tylko na błąd uzasadniający przypuszczenie, że gdyby składający oświadczenie woli nie działał pod wpływem błędu i oceniał sprawę rozsądnie, nie złożyłby oświadczenia tej treści vide 84 § 2 KC. Błąd musi więc być subiektywnie istotny, tj. stanowić przyczynę sprawczą danego oświadczenia woli. Ponadto cecha istotności błędu musi być zobiektywizowana, czyli subiektywny pogląd składającego oświadczenie nie wystarcza. Zobiektywizowany charakter błędu wynika z odwołania się do przypuszczenia, jak by się w tej sytuacji zachował człowiek oceniający sprawę rozsądnie i nie działający pod wpływem błędu, to znaczy, czy złożyłby oświadczenie tej samej treści. Błąd jest obiektywnie istotny, gdy żaden rozsądny człowiek, znający prawdziwy stan rzeczy, nie złożyłby oświadczenia tej treści.

W rozpoznawanej sprawie pozwani powołują się na taki właśnie błąd. Z przyczyn wskazanych wyżej, Sąd nie dał wiary pozwany, że nie znali sytuacji spółki, zaś podnoszony brak wiedzy o podwyższeniu limitu jest okolicznością nieprawdziwą, gdyż podwyższenie to wynika z treści oświadczeń pozwanych.

Dlatego też oświadczenia pozwanych z listopada 2013 roku o uchyleniu się od skutków prawnych nie przyniosły rezultatu.

Niesporne jest też ujawnienie obciążeń nieruchomości wszystkich pozwanych w księdze wieczystej.

Zgodnie z przepisem art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U. z 2013 r. poz. 707 – zwaną dalej „u.k.w.h.”), w celu zabezpieczenia oznaczonej wierzytelności wynikającej z określonego stosunku prawnego można nieruchomość obciążyć prawem, na mocy którego wierzyciel może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to, czyją stała się własnością i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela nieruchomości (hipoteka).

Do powstania hipoteki niezbędny jest wpis do księgi wieczystej, który to wpis ma charakter konstytutywny (art. 67 u.k.w.h.). Właściciel nieruchomości nie będący dłużnikiem osobistym może, niezależnie od zarzutów, które mu przysługują osobiście przeciwko wierzycielowi hipotecznemu, podnosić zarzuty przysługujące dłużnikowi, oraz te, których dłużnik zrzekł się po ustanowieniu hipoteki (art. 73 u.k.w.h.). Ponadto, wierzyciel hipoteczny może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości obciążonej hipoteką, bez względu na ograniczenie odpowiedzialności dłużnika wynikające z prawa spadkowego (art. 74 u.k.w.h.), a zaspokojenie wierzyciela hipotecznego z nieruchomości następuje według przepisów o sądowym postępowaniu egzekucyjnym, chyba że z nieruchomości dłużnika jest prowadzona egzekucja przez administracyjny organ egzekucyjny (art. 75 u.k.w.h.).

Powyzsze unormowania oznaczają, że odpowiedzialność dłużnika osobistego z tytułu zaciągniętego kredytu i odpowiedzialność dłużnika rzeczowego, którego nieruchomość została obciążona hipoteką dla zabezpieczenia udzielonego kredytu, jest odpowiedzialnością in solidum (przepisy o odpowiedzialności solidarnej znajdują tutaj odpowiednie zastosowanie), z tym ograniczeniem, że egzekucja prowadzona w stosunku do dłużnika rzeczowego może być skierowana wyłącznie do obciążonej hipoteką nieruchomości, co znajduje swoje odzwierciedlenie w treści wyroku sądu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 1997 r., sygn. I CKU 78/96). Stwierdzić ponadto należy, iż uprawnienia wynikające z ustanowienia hipoteki oznaczają, że przepis art. 65 ust. 1 u.k.w.h. przyznaje wierzycielowi hipotecznemu uprawnienie do wytoczenia przeciwko dłużnikowi hipotecznemu, nie będącemu dłużnikiem osobistym, powództwa o świadczenie – celem umożliwienia prowadzenia egzekucji z obciążonej nieruchomości, bowiem przeciwny pogląd unicestwiłby funkcję zabezpieczenia hipotecznego. Wierzyciel hipoteczny w celu przeprowadzenia egzekucji z nieruchomości, musi wcześniej uzyskać tytuł wykonawczy, więc tylko roszczenie o zapłatę, skierowane przeciwko dłużnikowi hipotecznemu zapewnia realizację jego uprawnień, przewidzianych przez prawo (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 28 stycznia 2013 r., sygn. I ACa 1066/12). Opiera się to na koncepcji tzw. obligacji

realnej, według której, wierzyciel może z tytułu hipoteki żądać od właściciela nieruchomości zapłaty sumy hipoteki z ograniczeniem do przedmiotu hipoteki. Przesądza to o zasadności powództwa.

W rozpoznawanej sprawie powód przedłożył odpisy ksiąg wieczystych wszystkich zabezpieczonych hipotecznie nieruchomości. Wpis hipotek jest niewątpliwy.

Dlatego też Sąd orzekł jak w sentencji orzeczenia i na podstawie art. 496 k.p.c utrzymał w mocy nakaz zapłaty.

Sąd na zasadzie art. 319 k.p.c zastrzegł każdemu z pozwanych prawo powołania się na ograniczenie odpowiedzialności.

Ponieważ w nakazie zapłaty nie było oznaczonego sposobu zapłaty Sąd oznaczył go , zgodnie z wnioskiem powoda jako odpowiedzialność in solidum.

Wreszcie też wobec zmiany treści przepisu art. 359 kc oraz wysokości odsetek maksymalnych, od dnia 1 stycznia 2016 roku , Sąd zawarł w wyroku sformułowanie pozwalające na odniesienie się do tejże zmiany.

Orzeczenie o kosztach zostało zawarte w nakazie na podstawie art. 98 k.p.c . i utrzymane przez Sąd . Na zasadzona kwotę złożyła się opłata od pozwu w wysokości 25.000 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika powoda w kwocie 7.200 zł oraz opłaty od pełnomocnictwa.

z/ odpisy wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pozwany.